

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Voldgiftstraktaten mellem Danmark og Tyskland omfatter Tvistigheder af hvilken-somhelst Art, der maatte opstaa mellem de to Lande, dog at Tvistigheder, om hvis Løsning der allerede ved andre Traktater er aftalt en særlig Fremgangsmaade, behandles i Overensstemmelse med saadanne Traktater; Bestemmelser af denne Art findes f. Eks. i den internationale Konvention om Godsbefordring paa Jernbanerne, i den internationale Radiotelegrafkonvention og i Overenskomsten mellem Danmark og Tyskland af 10. April 1922 angaaende Gen-nemførelsen af Optionsbestemmelser m. m. i Nordslesvig (Lovtidende A. I., S. 1082). Ifølge den til Voldgiftstraktaten hørende Slutningsprotokol skal den ogsaa finde Anvendelse paa Tvistigheder, som har deres Oprindelse i tidligere Begivenheder, med-mindre det drejer sig om Erstatningskrav, der afledes fra Krigshandlinger, som er foretagne under Verdenskrigen.

Traktaten følger det samme System som de Voldgiftstraktater, Tyskland i den nyeste Tid har afsluttet med forskellige Lande, særlig den omtrent samtidig (20. Maj) undertegnede tysk-hollandske Traktat. Medens den vel ikke er af en helt saa vidt-gaaende Karakter som de mellem Danmark og de nordiske Lande afsluttede Voldgifts-overenskomster, er den dog af en langt mere fremskreden Type end de andre Voldgifts-traktater, som Tyskland tidligere havde af-sluttet i Aarene efter Verdenskrigen, og som endnu undtog Spørgsmaal vedrørende Uafhængighed, territorial Integritet, vitale Interesser eller overhovedet Spørgsmaal af overvejende politisk Betydning fra Vold-giftsforpligtelsen. Lignende Begrænsninger findes ikke i denne Traktat. Den har taget Hensyn til den Udvikling, som har fundet Sted ved de i Locarno undertegnede Vold-giftstraktater, saaledes at der — naar Tvistigheden drejer sig om en Ret — over-hovedet ikke mere gøres nogen Undtagelse fra den i Traktaten fastslaaede Forpligtelse til at lade den afgøre paa bindende Maade ved Voldgift. Kun hvis Tvisten slet ikke drejer sig om nogen paastaet Ret for et af Landene, men f. Eks. om en ren Inter-essekonflikt, hvor Parterne indrømmer, at der ikke er Spørgsmaal om Ret og Uret,

gaar Forpligtelsen alene ud paa en ufor-bindtlig forligsmæssig Forhandling, og selv i dette Tilfælde er det i en til Traktaten hørende Noteveksling foreskrevet, at Spørgs-maalet, efter at Tyskland er blevet Medlem af Folkeforbundet, af hver Part kan fore-lægges for Forbundsraadet til Behandling og Afgørelse med Virkning efter Forbunds-pagtens Art. 15. Efter at Tyskland i Sep-tember 1926 er bleven optaget som Medlem af Forbundet, vil der saaledes gennem Vold-giftstraktaten være skabt en Ordning, som ikke blot er i nøjeste Overensstemmelse med Folkeforbundspagtens System, men som gennem den ubetingede Forpligtelse til ret-lig Afgørelse af alle retlige Tvistigheder gaar langt videre end dette.

Løvrigt kan om de enkelte Artikler be-mærkes følgende:

Art. 2 giver nærmere Regler om, hvilke Tvistigheder af retlig Art, der skal afgøres paa bindende Maade ved Voldgift. Det drejer sig navnlig om Tvistigheder, der angaar:

1) Bestaaen, Fortolkning og Anven-delse af en mellem de to Parter afsluttet statlig Overenskomst,

2) et hvilket-somhelst Spørgsmaal ved-rørende mellemfolkelig Ret,

3) Tilstedeværelsen af en Kendsgær-ning, der, saafremt den godtgøres, udgør en Krænkelse af en mellemfolkelig For-pligtelse,

4) Omfanget og Arten af Godtgørelsen i Tilfælde af en saadan Krænkelse.

Art. 3 indeholder en Regel, der findes optaget i en Række nyere Voldgiftstrak-tater, saaledes ogsaa i de mellem Danmark og de nordiske Lande afsluttede Voldgifts-overenskomster. Der tænkes paa det Til-fælde, at f. Eks. den ene Stat paa en af sine Borgeres Vegne vil rejse et Spørgsmaal om Erstatning eller et andet privatretligt Krav, som efter den anden Stats Lovgiv-ning kunde indbringes for dets almindelige Domstole til Afgørelse. Her maa det anses for naturligt, at den paagældende Borger først forsøger at komme til sin Ret ved at henvende sig til de almindelige Domstole, forinden hans Stat kan gøre Spørgsmaalet til Genstand for international Rettergang.

Art. 4 fastsætter i væsentlig Overens-